

مقدمه

گیاه استرلیتزی که به آن پرنده بهشتی هم گفته می‌شود که گل‌های بسیار شبیه پرنده بهشتی دارد. این گیاه جزو گیاهان مقاوم و ماندگار آپارتمانی می‌باشد. این گیاه بومی آفریقای جنوبی می‌باشد و برای رشد به شرایط معتدل نیاز دارد. این گیاه دارای گل‌های سبز رنگ با رگه‌های بنفش و گلبرگ‌های رنگارنگ از نارنجی تا آبی، است. گلدهی پرنده بهشتی از زمستان شروع شده و تا اواخر بهار ادامه می‌یابد.

مشخصات گیاه‌شناسی پرنده بهشتی

گل پرنده بهشتی با نام علمی (*Strelitzia reginae*) از خانواده (*Strelitziaceae*)، گیاهی علفی همیشه سبز دائمی است که ارتفاع آن به حدود یک متر می‌رسد. این گیاه دارای چندین بوته است که هر یک از آن‌ها بطور مستقل عمل کرده و تولید برگ و گل می‌کنند. ریشه‌های استرلیتزی ذخیره‌ای گوشتی و آبدار است که در واقع یک سیستم ریزومی محسوب می‌شوند. این گیاه دارای برگ‌های سبز نسبتاً روشن و تخم مرغی شکل است که همیشه سبز و شبیه برگ موز است. گل آذین این گیاه دارای یک دمگل بلند است که در انتها به یک براکته قایقی شکل ختم می‌شود هر براکته که یک گل آذین را بوجود می‌آورد می‌تواند ۶ تا ۷ گل تولید کند. هر گل دارای سه گلبرگ آبی، سه کاسبرگ نارنجی، پنج پرچم و یک تخمدان سه برچه‌ای است و تخمدان به یک کلاله سه شاخه‌ای ختم شده است. دو گلبرگ در یک ساختمان پیکانی شکل قرار گرفته‌اند و سومین گلبرگ کوچک است و کیسه مانند یا شبیه تشک که در پایه گلبرگ‌های پیکانی شکل قرار گرفته است. پنج پرچم و خامه در شیار حاصل از پیوستن دو گلبرگ قرار دارد و همچنین هر گل یک نهنج بزرگ دارد.

جدول ۱- مشخصات گیاه‌شناسی پرنده بهشتی

گل پرنده بهشتی، استرلیتزی، موز وحشی، گل زبان پرنده، منقار درنا و گل درنا	نام فارسی
Bird of Paradise, strelitzia	نام انگلیسی
Strelitzia reginae	نام علمی
Strelitziacea	خانواده

پرنده بهشتی

PTMP/SK/R&D/A/ Bird of paradise 01 /06072021

شکل ۱- آشنایی با گیاه، برگ، گل و ریشه پرنده بهشتی

شرایط نگهداری پرنده بهشتی

نور: پرنده بهشتی به نور متوسط تا زیادی نیاز دارد و در صورت دریافت نور کم، ممکن است گلدهی نداشته باشد و یا گل‌های متولد شده از بین بروند.

دما: این گیاه به سرما حساس است دمای مناسب برای رشد این گیاه ۱۲-۲۲ درجه سانتی‌گراد است.

رطوبت و آبیاری: این گل همیشه به خصوص در فصول رشد، به آبیاری نسبتاً زیادی نیاز دارد تا جایی که خاک آن اصلاً خشک نگردد و کمی رطوبت را همیشه با خود داشته باشد. در هوای معتدل هفته‌ای دو روز باید آبیاری شود ولی در هنگام استراحت گیاه که از اواسط تیر ماه تا اواخر مرداد ماه است، باید آبیاری را به

پرنده بهشتی

PTMP/SK/R&D/A/ Bird of paradise 01 /06072021

کلی قطع کرد و یا به ندرت انجام داد. گل استرلیتیزیا رطوبت بالا (۵۰ تا ۷۰) را دوست دارد و در کل این گیاه نیاز به خاک همیشه خیس و رطوبت ۵۰ تا ۷۰ درصد دارد.

شکل ۲- آبیاری گیاه پرنده بهشتی

خاک و کوددهی: پرنده بهشتی به خاک قلیایی نیاز دارد اما در اغلب خاکها می تواند رشد کند. این گل ریشه های گسترده ای دارد و به حداقل ۵۰ سانتی متر عمق خاک در گلدان یا باغچه نیاز دارد. بهترین خاک برای این گل مخلوطی از خاک باغچه، شن درشت یا پرلیت است. این گیاه در فصول رشد یعنی بهار و تابستان به کوددهی منظم نیاز دارد. کودهای توصیه شده برای این گیاه مخلوطی از ۱۰۰ گرم نیترات پتاسیم، ۱۰۰ گرم فسفات کلسیم و ۲۰۰ گرم سولفات آمونیم است که به مقدار ۲ گرم در لیتر، هر هفته یک بار، از فروردین تا مهر ماه باید به گیاه داده شود.

تکثیر: پرنده بهشتی از طریق کاشت بذر، تقسیم بوته یا جداسازی پاجوش قابل افزایش است، که تقسیم بوته بهترین روش برای تکثیر این گیاه می باشد. یکی از روش های تکثیر این گیاه کشت بذر آن است. عمل کشت معمولاً در بهار در حرارت ۱۸ - ۲۱ درجه سانتی گراد صورت می گیرد. رویش دانه نامنظم و ۳ تا ۵ ماه طول می کشد. در برخی از گیاه پیر در کنار بوته اصلی بوته های کوچکی سبز می شوند. در فصل بهار یا تابستان، این نهال های جوان را همراه با مقداری ریشه از پایه اصلی جدا می کنند و در گلدان دیگری می کارند.

آفات و بیماری‌های پرنده بهشتی

پرنده بهشتی تقریباً یک گیاه بدون آفت است. آفات حشره‌ای که می‌توانند این گیاه را مورد حمله قرار بدهند شامل سپردار و شپشک آرد آلود و مگس سفید و شته هستند. این آفات می‌توانند با حشره‌کش‌های سیستمیک کنترل شوند.

وجود تارهای ریز و توده‌های پودری روی برگ: گیاه مورد حمله آفت‌هایی چون شته‌ها و کنه تار عنکبوتی قرار گرفته است. برای از بین بردن این حشرات می‌توانید از سموم حشره‌کش یا صابون‌های حشره‌کش استفاده کنید. مطمئن شوید که این سموم را به قسمت‌های زیرین برگ‌ها بمالید.

لکه‌های خاکستری روی سطح برگ: گیاه مورد حمله قارچ بوتریس سینرثا یا همان کپک خاکستری قرار گرفته است. برای درمان این بیماری، بهتر است بخش‌های بیمار گیاه را جدا کرده و از جریان مناسب هوا در تمام بخش‌های گیاه اطمینان حاصل شود.

قهوه‌ای شدن لبه برگ‌ها: دلیل این امر آبیاری کمتر از حد نیاز گیاه بوده یا هوا بیش از حد خشک است. گیاه را در نزدیکی دستگاه‌های سرمایشی و یا گرمایشی یا پنجره‌هایی که مدام باز و بسته می‌شوند قرار ندهید و آن را مرتباً آبیاری کنید و با مرطوب کردن گیاه به کمک اسپری آب، میزان رطوبت را افزایش دهید. بسته به میزان خشکی هوا، می‌توانید روزی یکبار، چندین بار در روز یا هر چند هفته یکبار برگ‌ها را مرطوب کنید.

زرد شدن برگ‌ها: اگر برگ‌هایی گیاه زرد و پژمرده شده‌اند، احتمالاً دلیل آن آبیاری بیش از اندازه است. ابتدا ریشه‌ها را چک کرده و از عدم فاسد شدن آن مطمئن شوید. اگر ریشه آسیب دیده باشد، باید گیاه را در گلدان جدیدی بکارید. اما اگر ریشه سالم بود، گیاه را به گلدان باز گردانده و اجازه دهید خاک کاملاً خشک شود، سپس آبیاری را با مقدار معتدل تری از سر بگیرید.

پرنده بهشتی

PTMP/SK/R&D/A/ Bird of paradise 01 /06072021

شکل ۳- آفات و بیماری های پرنده بهشتی

منبع

ترجمه و تدوین: گروه تحقیق و توسعه تعاونی پترو تمدن مهام پارس

تعاونی پترو تمدن مهام پارس

PTMP/SK/R&D/A/ Bird of paradise01 /06072021

